

Sveučilište u Zagrebu
Fakultet političkih znanosti
Zagreb, Lepušićeva 6

Plan evakuacije i spašavanja

Zagreb, 3. veljače 2016.

Na temelju članka 56. Pravilnika o zaštiti na radu Fakulteta političkih znanosti Sveučilišta u Zagrebu, donešenog na sjednici Fakultetskog vijeća održanoj 23. studenog 2011. god., te članka 55. Zakona o zaštiti na radu, za potrebe Fakulteta političkih znanosti Sveučilišta u Zagrebu dekanica izv. prof. dr. sc. Lidija Kos-Stanišić donosi dana 3. veljače 2016. godine

Plan evakuacije i spašavanja

1. Uvod

Na temelju članka 56. Pravilnika o zaštiti na radu Fakulteta političkih znanosti, donešenog na sjednici Fakultetskog vijeća održanoj 23. studenog 2011. god., te članka 55. Zakona o zaštiti na radu, za potrebe Fakulteta političkih znanosti napravljen je slijedeći Plan spašavanja i evakuacije, a u svrhu organiziranog napuštanja objekta od strane radnika i mogućih posjetilaca, te spašavanja ugrožene i vrijedne imovine iz objekta u slučaju požara, elementarnih nepogoda, ratnih razaranja i drugih slučajeva ugrožavanja koji mogu izazvati potrebu za evakuacijom i spašavanjem.

Članak 55. iz spomenutog Zakona glasi u cijelosti:

(1) Poslodavac je obvezan poduzeti mjere zaštite od požara i spašavanja radnika, izraditi plan evakuacije i spašavanja, odrediti radnike koji će provoditi mjere te osigurati pozivanje i omogućiti postupanje javnih službi nadležnih za zaštitu od požara i spašavanje, u skladu s posebnim propisima.

(2) Poslodavac je obvezan broj radnika iz stavka 1. ovoga članka, njihovu osposobljenost i potrebnu opremu, utvrditi i osigurati u skladu s propisima koji uređuju zaštitu od požara i spašavanje, ovisno o naravi procesa rada, veličini poslodavca te ukupnom broju radnika.

(3) Poslodavac je u slučaju nastanka neposrednih i značajnih rizika za život i zdravlje radnika obvezan:

- 1) odmah ih obavijestiti o nastalom riziku kojemu jesu ili bi mogli biti izloženi, kao i o mjerama koje jesu ili bi trebale biti provedene, kako bi se spriječio ili umanjio rizik za život i zdravlje
- 2) poduzeti radnje i dati upute o prestanku rada, odnosno napuštanju mesta rada i upućivanju na sigurno mjesto
- 3) organizirati nastavak rada tek nakon otklanjanja rizika.

(4) Poslodavac je obvezan osposobiti radnike da u slučaju nastanka neposrednih i značajnih rizika za život i zdravlje, kojima su izloženi ili bi mogli biti izloženi, a o tome ne mogu obavijestiti odgovornu osobu, mogu samostalno poduzeti mjere i provesti postupke u skladu sa svojim znanjem i raspoloživim tehničkim sredstvima, kako bi rizike otklonili ili smanjili.

(5) Osposobljavanje radnika iz stavka 4. ovoga članka obuhvaća upoznavanje radnika s planom evakuacije i spašavanja za slučaj izvanrednog događaja i provođenje praktične vježbe evakuacije i spašavanja najmanje jednom u dvije godine.

(6) Radnik koji postupa u skladu s odredbama stavaka 4. i 5. ovoga članka, zbog takvog postupanja ne smije trpjeti štetne posljedice, osim u slučaju ako je postupao namjerno ili s krajnjom nepažnjom.

(7) Poslodavac je obvezan provoditi zaštitu na radu na mjestima rada ugroženim eksplozivnom atmosferom u skladu s provedbenim propisom i pravilima zaštite na radu.

(8) Ministar, uz suglasnost ministra nadležnog za unutarnje poslove, pravilnikom propisuje zahtjeve za zaštitu na radu u prostorima ugroženima eksplozivnom atmosferom iz stavka 7. ovoga članka.

Definicije osnovnih pojmoveva spašavanja i evakuacije su slijedeće:

EVAKUACIJA - brzo i organizirano napuštanje ugroženog objekta (radnih prostorija) prije nego što nastupi opasnost za život ili zdravlje zaposlenika ili drugih osoba u tom trenutku zatečenih u ugroženom objektu.

Evakuacija može biti djelomična (iz dijela objekta) ili potpuna (iz cijelog objekta).

U odnosu na događaj, evakuacija može biti preventivna (provodi se u očekivanju izvanrednog događaja) ili nužna (provodi se nakon iznenadnog događaja).

SPAŠAVANJE - spašavanje radnika ili drugih osoba zatečenih u ugroženom objektu (radnim prostorijama) koji ne mogu sami napustiti mjesto gdje ih je događaj zatekao, izvodi se organizirano uvježbanim postupcima i pomoću odgovarajuće opreme i sredstava.

Evakuacija i spašavanje se provode prije, tijekom ili nakon nastanka događaja kojim su ugroženi životi i zdravlje prisutnih osoba, odnosno koji štete materijalnim dobrima i provode se u slučaju iznenadnih događaja.

Najčešći iznenadni događaji s mogućim posljedicama su:

1. potres, koji može izazvati uništenje ili oštećenje građevina, zakrčenje puteva za evakuaciju, oštećenje postrojenja, uređaja i instalacija kao i ozljede radnika i studenata;
2. udar groma u slučaju neispravne gromobranske instalacije, s posljedicama nastanka požara u građevini;
3. olujni vjetrovi i led (tuča), koji mogu izazvati oštećenje zgrade, razbijanje prozora, te paniku i ozljede radnika i studenata;
4. suša, koja može izazvati nestanke ili smanjenje sanitарне i tehnološke vode, smanjenje kapaciteta požarnih voda;
5. poplave, koje mogu izazvati popavljenje prizemnih građevina, prekid energetskih instalacija, zagađenje pitke vode koja može uzrokovati pojavu raznih epidemija;
6. velika visina snijega i nanosi, što može prouzrokovati rušenje dijelova građevine, zakrčenost;

7. požar, koji može izazvati široke posljedice kao što su: ozljede radnika i studenata, blokiranje puteva za evakuaciju, zadimljenje prostorija, oštećenje dijelova zgrade, postrojenja, uređaja i instalacija, panika radnika, studenata i dr.;
8. eksplozija, nastala od zapaljivog plina, koja može direktno ugroziti život ljudi kao i izazvati požar u građevini;
9. tehnički poremećaji, propuštanje zapaljivih tekućina, plina, opasnih tvari (kemikalija), eksplozija ili pucanje posuda pod tlakom i sl., što može izazvati ozljeđivanje, trovanje zaposlenih i studenata, požar, oštećenje građevina, opreme i uređaja i dr.
10. ostali iznenadni događaji (diverzija, ratna djelovanja i sl.)

Također, postoji mogućnost više istodobnih iznenadnih događaja te mogućnost uzročno – posljedičnog djelovanja jednog događaja na drugi što pojačava razmjere potencijalne štete uzrokovane samo jednim događajem.

2. Opis i lokacija građevine

Fakultet političkih znanosti (dalje u tekstu: Fakultet) je sastavnica Sveučilišta u Zagrebu i sastoji se od glavne zgrade koja se nalazi na lokaciji Lepušićeva 6 te sporedne zgrade tj. iznajmljena dva gornja kata zgrade na lokaciji Fabkovićeva 1 (četvrti i peti kat).

Glavna zgrada se sastoji od podruma, prizemlja i 5 katova sa slijedećim prostorijama:

- Podrum – TV studio, Televizija Student, soba domara, soba čistačica, 2 arhivske prostorije, bibliotečnog prostora, server sobe.
- Prizemlje – Porta, studentska referada, konferencijska dvorana A, predavaona B, urudžbeni ured. Jedna predavaona se nalazi u dvorištu Fakulteta i ulazi se s dvorišne strane te sa strane konferencijske dvorane A. Kotlovnica se također nalazi u dvorištu zgrade.
- 1. Kat – Knjižnica, uredske prostorije uprave Fakulteta, čitaonica.
- 2. Kat - Predavaone, uredske prostorije.
- 3. Kat - Predavaone, uredske prostorije.
- 4. Kat - Predavaone, uredske prostorije.
- 5. Kat – Prostorije studentskog radija, uredske prostorije, terasa.

Svi katovi i prizemlje imaju vlastite sanitarnе prostore (zajednički sanitarni prostori za studente i posjetioce te posebni sanitarni prostori za nastavno i nenastavno osoblje).

Sporedna lokacija se sastoji od 2 gornja kata, svaki kat ima 2 predavaone, uredske prostorije i sanitarni čvor.

Glavna djelatnost Fakulteta je izvođenje prediplomske, diplomske i postdiplomske nastave u sklopu koje se izvode različiti projekti te emitiranje radio programa u sklopu studentskog radija.

Oprema koje se koristi za potrebe izvođenja nastave su uglavnom stolna i prijenosna računala, projektori i audio sustav. TV – studio, Televizija Student i radijski studio imaju svoju specifičnu opremu.

Obje zgrade su spojene na gradsku komunalnu infrastrukturu:

- električnu mrežu
- vodoopskrbu
- odvodnju
- telekomunikacijske instalacije
- plin

Obje zgrade se nalaze u nizu s drugim poslovno-stambenim prostorima tj. nizu zgrada te postoji mogućnost širenja požara na okolne objekte te sa okolnih objekata.

Vatrogasni pristup je omogućen preko postojećih prometnica iz okolnih ulica.

Omogućena je zaštita objekta vanjskom i unutarnjom hidrantskom mrežom sukladno Pravilniku o hidrantskoj mreži za gašenje požara.

Glavna zgrada posjeduje lift.

Napomena: Plan evakuacije i spašavanja je napravljen za glavnu zgradu Fakultetu političkih znanosti.

3. Broj prisutnih osoba

Broj zaposlenika i studenata na **Fakultetu političkih znanosti** za akademsku godinu 2015/2016 je sljedeći:

- zaposlenih djelatnika	108
- studenata	
- Preddiplomski studij politologije	532
- Preddiplomski studij novinarstva	381
- Diplomski studij politologije	178
- Diplomski studij novinarstva	342
- Specijalistički studiji	88
UKUPNO:	1521

4. Opis sustava za dojavu i gašenje požara

Najvjerojatniji događaj koji može nastupiti na prostoru Fakulteta, a značajan je u slučaju eventualne potrebe za evakuacijom i spašavanjem je onaj izazvan opasnošću od požara.

Sustav zaštite se sastoji od slijedećih elemenata:

a) Prijenosni aparati za početno gašenje požara

Prijenosni aparati za početno gašenje požara su punjeni prahom (S-9) i ugljik dioksidom (1 komad) te postavljeni u glavnoj zgradi po katovima;

- podrum: 3 komada (2 hodnik, 1 kantina)
- prizemlje: 7 komada (1 hodnik, 2 dvorana A, 1 dvorišna dvorana, 3 kotlovnica)
- 1. kat : 5 komada (2 hodnik, 3 biblioteka)
- 2. kat: 2 komada (hodnik)
- 3. kat: 2 komada (hodnik)
- 4. kat: 2 komada (hodnik)
- 5. kat 2 komada (hodnik)

Vatrogasni aparati moraju biti postavljeni na vidljivom mjestu, na maksimalnoj visini od poda 1,35 m, a mjesta postavljanja aparata moraju biti propisno označena naljepnicom najmanjih dimenzija 150x150 mm sukladno važećem pravilniku.

b) Hidrantska mreža

U svrhu zaštite od požara u prostorima glavne zgrade Fakulteta izvedena je unutarnja hidrantska mreža za gašenje požara vodom. Unutarna hidrantska mreža pod stalnim je tlakom vode. Objekt se snabdijeva sanitarnom i protupožarnom vodom iz javnog vodovoda.

Vodomjerno okno nalazi se u podrumu Fakulteta. U oknu se nalazi glavni zasun, brojilo potrošnje vode i obilazni vod koji se koristi samo u slučaju požara.

Hidrantska mreža spojena je cjevovodom promjera 80 mm, dok je u višim katovima cjevovod promjera 52 mm.

Objekt je štićen sa sedam unutarnjih zidnih hidranata koji su smješteni u stubištu objekta (podrum, prizemlje, I-V kat).

Sva instalacija i hidrantski priključci izvedeni su u standardnim i propisanim veličinama i nalaze se u ispravnom stanju. Ormar mora biti označen oznakom "H". Pristup do ormarića unutarnje hidrantske mreže treba biti uvijek vidljiv i lako dostupan.

Pri kontroli hidrantske mreže mjeri se tlak u hidrantskoj mreži pri istovremenom radu svih unutarnjih hidranata koji daju potreban protok vode za gašenje požara.

Tlok se mjeri na kontrolnoj mlaznici na najvišem katu ili na hidrantu koji je najudaljeniji od priključka.

Tlak se mjeri pri istjecanju vode u punom mlazu iz svih hidranata i to nakon dvije minute istjecanja, a u izvještaju o mjerenu tlaku navodi se datum i vrijeme mjerena.

Crijeva u hidrantskim ormarima kontroliraju se najmanje jedanput godišnje, pri čemu se moraju ispitati tlakom vode od 7 bara.

Hidrantsku mrežu, sa svim uređajima i armaturom, kontrolira najmanje jednom godišnje ovlaštena pravna osoba, o čemu izdaje zapisnik.

Za gašenje eventualnog požara vanjskom hidrantskom mrežom za potrebe javne vatrogasne postrojbe koristit će se i vanjski protupožarni hidrant.

c) Protupanična rasvjeta

Na izlaznim putovima instalirana su tijela protupanične rasvjete.

Kontrola ispravnosti i funkcionalnosti protupanične rasvjete u mirnodopskim uvjetima obavlja se jednom godišnje i o tome se vodi pismena evidencija.

Utvrđene neispravnosti po izvršenom ispitivanju trebaju se ukloniti.

d) Instalacija za fiksnu telefonsku mrežu

Za prijenos informacija o nastalom opasnom događaju odnosno i za potrebe uzbunjivanja može se koristiti fiksna telefonska mreža u svim uredskim prostorijama Fakulteta.

5. Način alarmiranja u slučaju opasnosti

U slučaju potrebe za hitnom evakuacijom ili spašavanjem iz glavne zgrade Fakulteta potrebno je izvršiti obavješćivanje nadležnih službi o nastalom događaju postojećim telefonskim sustavom.

Pri tome je važno informacije prenosići normalnim glasom bez vidljivih znakova uzbudjenja i panike.

Pojavom opasnih stanja mora se žurno početi s evakuacijom iz ugroženih prostora.

Prema potrebi telefonskim putem potrebno je pozvati potrebne stručne službe: policija (tel. 192), vatrogasci - JVP (tel. 193), hitna pomoć (tel. 194), Centar za zaštitu i spašavanje (112).

Ukoliko je riječ o samo jednom ugroženom dijelu zgrade, moguće je provesti samo djelomičnu evakuaciju i spašavanje.

Zapovijed za uzbunjivanje izdaje Dekanica, ukoliko je prisutna, odnosno njegov zamjenik u slučaju njegove odsutnosti koji je određen za voditelja evakuacije i spašavanja.

Otkrivanje i dojavu požara i drugih poremećaja na građevini, opremi i instalacijama ili neke elementarne nepogode, koji bi mogli izazvati opasnost po život i zdravlje osoba i imovinu, vrše svi zaposleni i studenti, prijavom na porti Fakulteta, u upravi Fakulteta ili ovlaštenom rukovoditelju za evakuaciju i spašavanje koji će na temelju svoje procjene poduzimati potrebne mjere (dovavu, uzbunjivanje, evakuacija, pozivanje vanjskih čimbenika i sl.).

Dojava se može prenijeti i mobitelima djelatnika, studenata ili posjetilaca ukoliko okolnosti tako zahtijevaju.

Nakon izvršenog alarmiranja od strane Dekanice ili voditelja evakuacije i spašavanja unutar objekta i provedene evakuacije, dežurna osoba zadužena za evakuaciju objekta mora izvijestiti i nadležne osobe Grada Zagreba tj. županijskog centra za uzbunjivanje o nastalom događaju na način koji je definiran za izvanredne događaje.

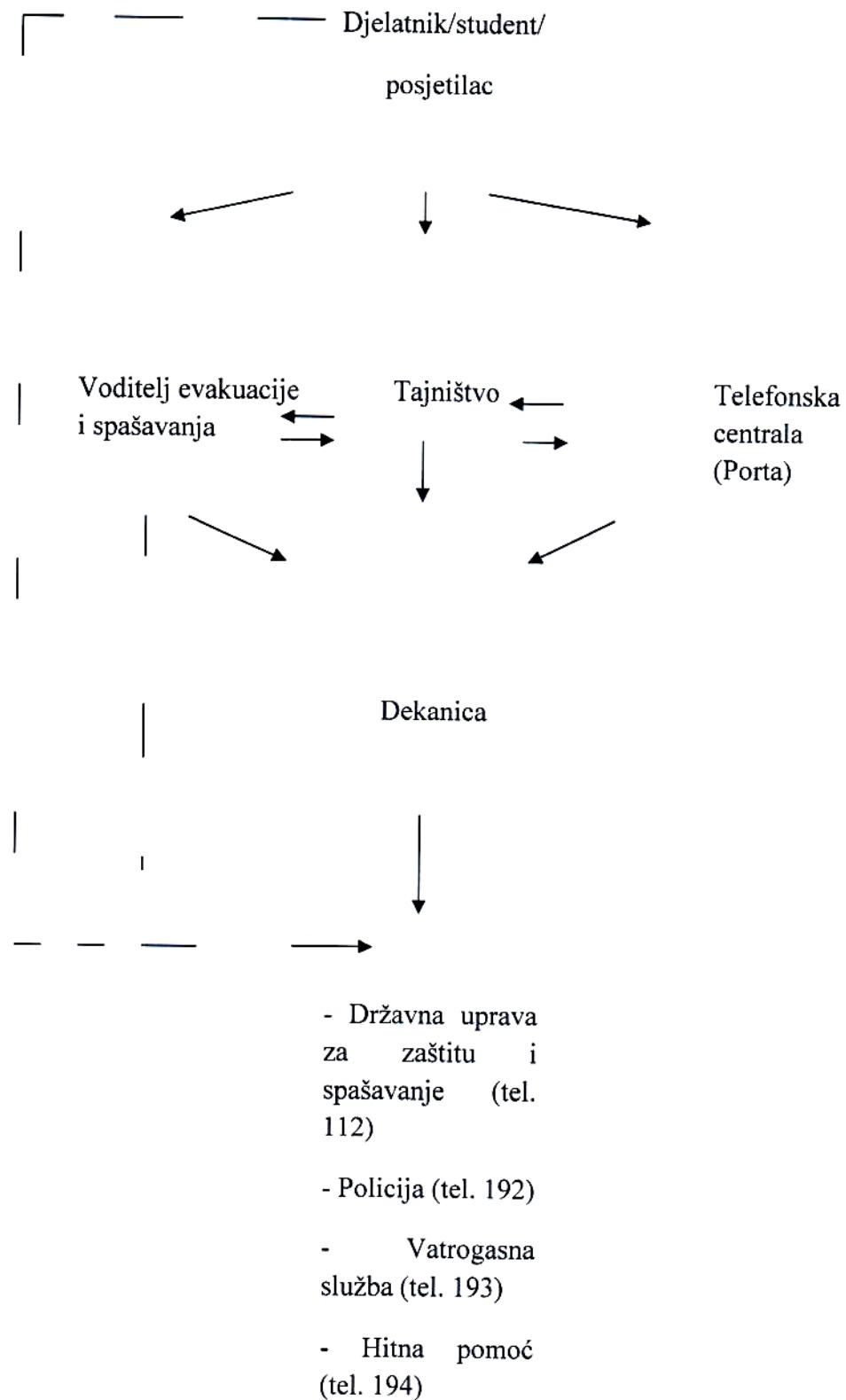
Za davanje uzbune na lokaciji u slučaju iznenadnog događaja ne postoje odgovarajuća sredstva za uzbunjivanje pa se ista provodi usmenim putem.

Za slučaj uzbune moraju se hitno odrediti osobe koje će obići sve prostorije u građevinama i sustavom osobne veze obaviti uzbunjivanje.

Dojavu iznenadnih događaja treba obaviti na sljedeće brojeve telefona:

- telefonska centrala (Porta)	tel. 464-2000
- tajništvo	tel. 464-2101
- voditelj evakuacije i spašavanja	tel. 464-2004

Shema dojave u slučaju iznenadnog događaja;

6. Način izvođenja i osnovni elementi evakuacije i spašavanja

Kod građevina sa više katova osnove pronalaženja najboljeg načina evakuacije su temeljene u korištenju najbližih puteva s katova u prizemlje, korištenjem stepenica, te iz prizemlja na otvoreni prostor, odnosno na zborna mjesta evakuacije, najčešće na otvoreni prostor ili u slučaju drugih opasnosti na druga sigurna mjesta.

Evakuacijski putovi i izlazi trebaju biti lako prepoznatljivi i obilježeni propisanim znakovima postavljenim na najuočljivijim mjestima. Za osvjetljene znakove treba se osigurati neprekinkuto napajanje električnom strujom.

Evakuacijski putovi i izlazi moraju svojom dužinom i propusnom moći osiguravati napuštanje ugroženih prostora u vremenu kraćem od vremena nastanka kritičnih uvjeta za život i zdravlje požarom ugroženih osoba. Ne smiju biti ometani postavljenim predmetima nisi smanjivani.

U prostorijama Fakulteta je prisutan veći broj osoba što zahtijeva temeljito isplaniranu i koordiniranu evakuaciju, bez obzira na malu opasnost od kemijskih tvari i zapaljivih sredstava, ali uzimajući u obzir vrstu i težinu eventualne iznenadne nepogode i njezin utjecaj na samu zgradu i dotrajalost iste, te naročito moguću paniku nastalu kod studenata i osoblja.

Struktura osoblja i posjetilaca je takova da se radi o zdravim osobama normalne sposobnosti kretanja, što je povoljno jer po potrebi mogu brzo napustiti ugroženi prostor. Međutim, među studentima postoji nekoliko osoba sa većim stupnjem invaliditeta te dvije slijepе tj. slabovidne osobe čija je mogućnost kretanja uvelike ograničena u nestandardnim uvjetima tj. eventualnoj nepogodi tipa potresa ili požara.

Sama panika je velik problem jer zbog naguravanja većeg broja ljudi, uslijed elemenata koji ukazuju na neposrednu opsasnost (plamen, dim...) te suženog prostora za kretanje, pa postoji mogućnost od stradavanja fizički slabijih osoba te osoba sa invaliditetom.

Preporuka bi bila da se što veći broj nastavnog i nenastavnog osoblja uputi kao odgovorne osobe u planove evakuacije te da se redovito organiziraju vježbe evakuacije na kojima bi bili prisutni svi djelatnici te što veći broj studenata.

Sama organizacija evakuacije ne predviđa posebno spašavanje vrijedne imovine osim one koja je neposredno pri ruci osobama i koja se može lako ponijeti (primjerice vrijedna dokumentacija, novac, oprema i sl.).

Materijalna dobra se mogu spašavati samo ako pri tome nisu ugroženi ljudi, pod nadzorom i odobrenjem od strane stručnih, nadležnih osoba.

Obodne plohe evakuacijskih putova moraju biti obradene negorivim materijalima. Podovi moraju biti ravni, bez izbočenja ili oštećenja koja mogu uzrokovati pad osoba, a posebno tijekom evakuacije. Podovi, također trebaju biti sigurni od klizanja i bez obloga koje se mogu naborati ili pomicati.

Vrata na evakuacijskim putovima trebaju biti izvedena i održavana tako da se u svakom trenutku mogu jednostavno otvoriti i ne smiju biti zaključana.

Zaštitne ograde stubišta kao i bočne plohe na evakuacijskim putovima moraju biti bez detalja koji mogu uhvatiti odjeću.

Nužna rasvjeta mora funkcionirati i bez podrške mrežnog napona, te propisanim intenzitetom osvjetljavati evakuacijske putove.

Sa svih katova vode dvoje paralelne stepenice koje su u prostoru između katova odvojene zidom.

Brzina kojom se kreću osobe prosječnih tjelesnih sposobnosti iznosi 1,2 metra u sekundi. Kod gužve ili panike kakva se javlja pri evakuaciji ova se brzina smanjuje na 0,75 metara u sekundi.

Vrijeme od 1,5 do 2 minute smatra se dovoljnim za izlaženje iz zatvorenih građevina na sigurni prostor, pa se temeljem ovih parametara može procijeniti dozvoljena udaljenost od sigurnog izlaza:

$$\text{Udaljenost} = 0,75 \text{ m/s} \times 90 \text{ s} = 67,5 \text{ metara}$$

U članku 14. Pravilnika o zaštiti na radu za mjesta rada (Narodne novine 29/2013, 71/2014) navodi se da maksimalna dužina puta za evakuaciju do sigurnog prostora može biti najviše 50 metara, a kod katnih objekata 30 metara.

Gore navedeno vrijedi za evakuaciju iz zatvorenih prostora (građevina).

U istom Pravilniku također stoji da građevine dužine do 30 m i s više od 3 kata, moraju imati najmanje dva dovoljno udaljena stubišta, od kojih se jedno koristi za slučaj opasnosti te da ukoliko nije moguće osigurati provođenje evakuacije i spašavanja radnika na takav način utvrđen da potrebno je osigurati pomoćne puteve za nužnu evakuaciju (nužne izlaze).

Broj osoba koje bi se u jednom trenutku nalazio u glavnoj zgradi bi bio otprilike do 500 osoba što bi po priznatim pravilom zaštite, američkim standardom NFPA 101 zahtjevalo barem 2 izlaza.

Tehnički, Fakultet zadovoljava navedeni kriterij jer osim glavnog izlaza postoji još i sporedni izlaz kojim se kroz jednu od dvorana izlazi u dvorište zgrade. Otegotna okolnost je što se u dvorište zgrade dolazi zajedničkim ulazom s ceste koji je istovremeno i predulaz u glavni ulaz zgrade. Iako je zajednički ulaz dovoljno širok da propusti kolone ljudi iz oba izlaza zgrade, problem je što u slučaju potresa i sl. činjenično ostaje samo jedan funkcionalan i stvaran izlaz iz zgrade. U slučaju zatrpanjavanja zajedničkog ulaza glavna zgrada ostaje bez nužnog izlaza na otvoreni prostor, stoga bi bilo potrebno ugraditi nužni izlaz iz zgrade koji bi vodio prema parkiralištu zgrade.

Putovi za izlaženje moraju biti označeni natpisima i oznakama u suglasju sa hrvatskim normama HRN ISO S0. 001 i HRN Z.S0. 005.

Evakuacija započinje znakom uzbune i izvodi se na slijedeći način:

- osobe iz podruma uspinju se stepenicama koje su u blizini glavnog izlaza iz zgrade te izlaze van zgrade

- osobe u prizemlju kreću hodnikom prema porti i izlaze na glavni izlaz iz zgrade
- osobe u dvorišnoj predavaoni izlaze u dvorište te dalje kroz zajednički izlaz iz dvorišta
- osobe na katovima prelaze hodnik, spuštaju se lijevim ili desnim redom stepenica prema porti i izlaze na glavni izlaz iz zgrade te kroz zajednički izlaz iz dvorišta
- u slučaju da je glavni ulaz zapriječen, osobe se upućuju na sporedni izlaz koji se nalazi u dvorani A koji mora biti otključan i kroz kojeg izlaze u dvorište zgrade iz kojeg izlaze zajedničkim izlazom van kompleksa zgrada na cestu
- nakon izlaza iz zgrade svi djelatnici, studenti i posjetioci se upućuju lijevo, prema ulici Kneza Ljudevita Posavskog, prelaze civilizirano i smireno prometno raskršće i okupljaju se u obližnjem parku
- Ključevi vrata svih prostorija i izlaznih vrata građevine se nalaze na porti Fakulteta

Upute za nastavno osoblje:

- smireniti studente prisutne na predavanju ili vježbama
- objasniti im o kojoj iznenadnoj opasnosti se radi i koje su mjere potrebne za uklanjanje panike i opasnosti te uputiti koji je način evakuacije i otkriti zborni mjesto okupljanja
- usmjeriti studente prema stepenicima
- koordinirati smirenito spuštanje prema prizemlju zgrade
- posebno voditi računa o osobama s invaliditetom i ozlijedenim studentima
- provjeriti da li su svi studenti napustili građevinu (predavaone i sanitarni čvor)
- na zbornom mjestu dogovaraju radnje s odgovornim osobama u cilju sanacije posljedica iznenadnog događaja

Upute za nenastavno osoblje:

- pomagati nastavnom osoblju i upućivati studente prema izlazu iz zgrade
- smirivati paniku kod studenata ako do nje dođe
- provjeriti da li su svi studenti i posjetioci napustili zgradu
- isključiti sve instalacije (el. struja, plin, grijanje) i uređaje
- na zbornom mjestu dogovaraju radnje s odgovornim osobama u cilju sanacije posljedica iznenadnog događaja

Upute za slučaj spašavanja:

- U akciji spašavanja sudjeluju voditelji evakuacije i spašavanja, pripadnici vatrogasne postrojbe i osobe određene od strane voditelja
- Voditelji spašavanja u dogovoru sa voditeljem vatrogasne postrojbe procjenjuju opasnost i nastalu štetu
- Vrši se provjera prohodnosti stubišta i stepenica
- U dogovoru sa profesionalnom vatrogasnog postrojbom izabiru se potrebna sredstva za spašavanje
- Koordinira se i pokreće akcija spašavanja od strane profesionalne vatrogasne postrojbe uz eventualnu pomoć osoblja Fakulteta, uz najveći mogući oprez
- Ukoliko je neophodno izvesti spašavanje prije dolaska profesionalne vatrogasne postrojbe, isto izvesti uz vlastita sredstva u okvirima mogućnosti
- U slučaju požara prvo pristupiti spašavanju ugroženih osoba, nakon toga pristupiti mjerama za uklanjanje požara odgovarajućim zaštitnim sredstvima
- U slučaju spašavanja iz ruševina ponajprije utvrditi kritična mjesta i eventualno i poduprijeti od rušenja kako bi smanjili mogućnost štetnih posljedica za spasioce te zatim utvrditi mjesta gdje se nalaze zatrpani kako bi mogli prostupiti njihovom spašavanju

Obavezni smjerovi kretanja tijekom evakuacije su prikazani u Prilogu.

Važna napomena; u slučaju izvođenja evakuacije i spašavanja, te pojave iznenadnih događaja, strogo je zabranjeno korištenje liftom!

7. Procjena ugroženosti građevine

U tablici je naveden pregled izvanrednih događaja koji mogu, uslijed prirodnih i tehnoloških faktora, neispravnosti opreme, instalacije te ljudske pogreške, izazvati posljedice na zgradu Fakulteta i prisutne osobe.

R. br.	IZVANREDA N DOGAĐAJ	MOGUĆI DOGAĐAJI NA GRAĐEVINAMA	MOGUĆI DOGAĐAJI NA OPREMI	MOGUĆI DOGAĐAJI KOD STUDENATA I OSOBLJA
1.	Potres	<ul style="list-style-type: none"> - oštećenje ili rušenje dijela građevine - požar - kvarovi na instalacijama građevine, 	<ul style="list-style-type: none"> - požar, - oštećenje ili uništenje učila, namještaja, računala, uređaja i dr., - prestanak rada 	<ul style="list-style-type: none"> - panika, - ozljede, - opekline, - trovanje - smrt
2.	Olujni i orkanski vjetrovi	<ul style="list-style-type: none"> - rušenje dijelova građevine, - kvarovi na instalacijama građevine, 	<ul style="list-style-type: none"> - kvarovi na instalacijama, - oštećenje ili uništenje učila, namještaja, računala, uređaja i dr., - prestanak rada 	<ul style="list-style-type: none"> - panika, - ozljede, - smrt
3.	Udar groma	<ul style="list-style-type: none"> - požar - kvarovi ili uništenje električnih instalacija i opreme 	<ul style="list-style-type: none"> - požar - oštećenje ili uništenje učila, računala, uređaja i dr. 	<ul style="list-style-type: none"> - ozljede - smrt
4.	Poplave	<ul style="list-style-type: none"> - poplave prizemnih građevina-oštećenja, - prekid energetskih instalacija 	<ul style="list-style-type: none"> - uništenje dijelova namještaja i uređaja, - zagađenje voda, - prestanak rada 	<ul style="list-style-type: none"> - panika, - ozljede, - epidemije
5.	Suša	<ul style="list-style-type: none"> - smanjen kapacitet ili nestanak vode za gašenje požara požara 	<ul style="list-style-type: none"> - požar, - prestanak rada 	<ul style="list-style-type: none"> - panika, - ozljede
6.	Tuča (grad)	<ul style="list-style-type: none"> - oštećenja građevina, 	<ul style="list-style-type: none"> - prestanak rada 	<ul style="list-style-type: none"> - panika,

		- prekid energetskih instalacija		- ozljede
7.	Velika visina snijega, nanosi	- rušenje građevina ili dijelova građevina	- prestanak rada	- ozljede, - ozebljene
8.	Neispravnost, preopterećenje i sl. električnih instalacija i opreme	- požar - opasni produkti izgaranja - oštećenje ili uništenje građevine i instalacija	- požar - oštećenje ili uništenje učila namještaja, računala i dr. - prestanak rada	- panika - ozljede - gušenje - trovanje - smrt
9.	Nekontrolirana uporaba vatre u bilo kojem obliku	- požar - opasni produkti izgaranja - oštećenje ili uništenje građevine i instalacija	- požar - oštećenje ili uništenje učila, namještaja, računala i dr. - prestanak rada	- panika - ozljede - gušenje - trovanje - smrt
10.	Propuštanje zapaljivog plina	- požar ili eksplozija - opasni produkti izgaranja - oštećenje dijela građevine	- požar - oštećenje ili uništenje učila, namještaja, računala i dr. - prestanak rada	- panika - ozljede - gušenje - trovanje - smrt

Za glavnu zgradu Fakulteta političkih znanosti, najveća je mogućnost nastupa slijedećih izvanrednih događaja, redni brojevi 1, 2, 3, 4, 6, 8.

8. Ovlaštenja i dužnosti odgovornih osoba u evakuaciji i spašavanju

Struktura odgovornih osoba u provođenju evakuacije je slijedeća;

- Dekanica Fakulteta
- Voditelj evakuacije i spašavanja

Dužnosti i obaveze Dekanice Fakulteta

- Usvojiti mjere neophodne za provođenje evakuacije i spašavanja
- Osigurati organizaciju i provođenje mjera zaštite od nepogoda
- Oglasiti početak evakuacije i spašavanja
- Utvrditi troškove mjera potrebnih za provođenje plana evakuacije i spašavanja
- Odrediti voditelja i po potrebi zamjenika voditelja evakuacije i spašavanja
- Postupati po uputama državnih tijela nadležnih za postupke evakuacije i spašavanja te zaštite od iznenadnih dogadaja
- Pokrenuti postupak protiv povreda dužnosti iz ovog Pravilnika

Dužnosti i obaveze voditelja evakuacije i spašavanja;

- Predlagati mjere potrebne za provođenje evakuacije i spašavanja
- Provoditi mjere prema ovom Pravilniku i Zakonu o zaštiti na radu
- U slučaju odsutnosti Dekanice pozvati nadležne službe za zaštitu od iznenadnih nepogoda te provođenje mjera evakuacije i spašavanja
- Koordinirati sve nadležne službe i aktivnosti prilikom evakuacije i spašavanja
- Provoditi mjere nadležnih službi prilikom evakuacije i spašavanja
- Voditi računa o prohodnosti evakuacijskih izlaza
- Organizirati provođenje mjera prve pomoći i smještaju ozlijeđenih osoba
- Provjeriti da li su prilikom evakuacije sve prostorije napuštene te na zbornom mjestu utvrditi činjenično stanje o prisutnosti

Odgovorne osobe Fakulteta političkih znanosti su:

<i>Red. br.</i>	<i>Ime i prezime</i>	<i>Radno mjesto (funkcija)</i>	<i>Telefon</i>
1.	Lidija Kos-Stanišić	Dekanica	464-2104
2.	Tihomir Kutleša	Voditelj evakuacije	464-2004

Napomena: Popis odgovornih osoba treba uvijek odgovarati stvarnom stanju.

Dužnosti i obaveze nastavnog i nenastavnog osoblja;

- Postupati po uputama Dekanice, voditelja evakuacije i spašavanja te nadležnih službi
- Upoznati sadržaj Plana evakuacije i spašavanja i postupati po njemu
- Sudjelovati u provođenju praktičnih vježbi evakuacije i spašavanja (najmanje jednom u dvije godine)
- Odgovorno postupati prema materijalnim vrijednostima prilikom spašavanja
- Poznavati puteve za evakuaciju i održavati ih prohodnim
- Odgovarati za sigurnost drugih ljudi prilikom evakuacije i spašavanja

9. Zborno mjesto evakuacije

Po definiciji, zborni mjesto je mjesto koje treba biti udaljeno od potencijalno opasnih sadržaja i izvan zone rušenja objekata, a to je pola njihove visine.

U slučaju istjecanja opasnih plinova (npr. zemni plin iz plinovoda) ili kod požara praćenih gustim i otrovnim dimovima, zborni mjesto evakuacije treba odrediti na sigurnom prostoru obzirom na prevladavajući vjetar.

S obzirom na definiciju zbornog mjesta i sigurnosne uvjete, najbliža takva površina je park u blizini, na Trgu Kralja Petra Krešimira IV do kojeg se dolazi izlaženjem iz glavne zgrade na Lepušićevu ulicu, prelaženjem cca 30 metara ulijevo prema Ulici Kneza Ljudevitog Posavskog te prolaznjem istom do spomenutog parka preko pješačkog prijelaza.

Evakuacija se provodi prema danim okolnostima. Prema zbornom mjestu se, po uputama voditelja evakuacije, upućuje svo nastavno, nenastavno osoblje i studenti.

Nakon okupljanja na zbornom mjestu se čekaju od strane rukovodioca daljnje naredbe na temelju procjene trenutne situacije.

Povratak u građevinu se odvija tek nakon prolaska opasnosti i odobrenja voditelja evakuacije.

U slučaju iznenadnih događaja tipa olujnih vjetrova ili tuče, ne provodi se evakuacija na otvorenom tj. zbornom mjestu, već se sve prisutne osobe sklanjaju u samoj građevini, u najsigurnije prostorije koje bi trebalo po potrebi nepropusno zatvoriti.

10. Oprema i sredstva za evakuaciju i spašavanje

Od opreme i sredstava za evakuaciju i spašavanje na raspolaganju je slijedeće;

- drvene ljestve "A"	1 komad
- aluminijske ljestve "A"	1 komada
- električarski i bravarski alat	1 garnitura
- kutna brusilica	1 komad.

11. Oprema i pružanje prve pomoći

Prema Zakonu o zaštiti na radu, na svakih 20 zaposlenih osoba treba biti osposobljena jedna osoba za pružanje prve pomoći, a na svakih dalnjih 50 još po jedna osoba.

Zbog broja djelatnika (108) Fakulteta političkih znanosti potrebne su 3 osobe osposobljene za pružanje prve pomoći.

Ovim osobama treba biti na raspolaganju odgovarajuća oprema za pružanje prve pomoći koja je smještena na porti Fakulteta. Osobe osposobljene za davanje prve pomoći upoznate su s lokacijom i sadržajem ove opreme. Navedeni elementi također se mogu koristiti i u situacijama koje zahtijevaju evakuaciju i spašavanje.

U slučaju ozljedivanja većeg broja ljudi, potrebno je pozvati Hitnu pomoć, pozivom na broj 194 ili 112.

Radnici osposobljeni za pružanje prve pomoći ozlijedjenim osobama su sljedeći:

<i>Red. br.</i>	<i>Ime i prezime</i>	<i>Radno mjesto (funkcija)</i>
1.	Vlado Bijelić	dostavljač
2.	Tihomir Kutleša	domar
3.	Nino Staniša	pravnik

Napomena: Popis odgovornih osoba treba uvijek odgovarati stvarnom stanju.

12. Znakovi za evakuaciju

Znakovi za evakuaciju služe kako bi se jasno označili evakuacijski putevi koji vode prema izlazu iz zgrade u slučaju potrebe za evakuacijom građevine. Postavljaju se na nepokretnim predmetima, uglavnom zidovima, ne smiju biti zaklonjeni pokretnim predmetima (poput vrata ili ormara), moraju biti jasno uočljivi u svim vremenskim uvjetima te pogotovo noću tj. u uvjetima slabije osvijetljenosti. U slučaju slabijeg osvijetljenja moraju biti posebno osvijetljeni ili sa reflektirajućom površinom.

U glavnoj zgradi Fakulteta uz nužnu rasvjetu postavljeni su i slijedeći znakovi (oznake su iz kataloga proizvođača „ZIRS“ Zagreb);

“EVAKUACIJSKI PUT”

P 45x25 cm

F 45x25 cm

P 25x14 cm

F 25x14 cm

IN - 3 A

“EVAKUACIJSKI PUT”

P 45x25 cm

F 45x25 cm

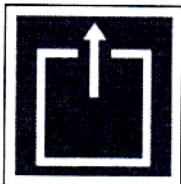
P 25x14 cm

F 25x14 cm

IN - 4 A

“IZLAZ”

P 30x40 cm

F 30x40 cm

P 20x20 cm

F 20x20 cm

IN - 12 A

IZLAZ

Značenje; P - plastika, F - folija

13. Prijelazne i završne odredbe

Nastavno i nenastavno osoblje Fakulteta političkih znanosti dužno se upoznati s ovim Planom evakuacije i spašavanja, sa svim obvezama koji iz njega proizlaze.

Svako odbijanje naredbe odgovorne osobe pri evakuaciji, ili odbijanje obveza donijetih ovim Planom, teža je povreda radne discipline i izaziva odgovarajuće sankcije.

U cilju odgovarajuće psihološke pripremljenosti zaposlenika, potrebno je periodično provoditi praktične vježbe evakuacije i spašavanja najmanje jedanput u dvije godine, a sukladno članku 55. Zakona o zaštiti na radu (N.N. 71-1334/2014, 118-2233/2014, 154-2906/2014.).

Ovaj Plan evakuacije i spašavanja stupa na snagu nakon proteka roka od osam (8) dana od dana donošenja i objave.

KLASA: 003-05/16-02/01

URBROJ: 251-73/02-16-4

Zagreb, 3. veljače 2016.

Dekanica:

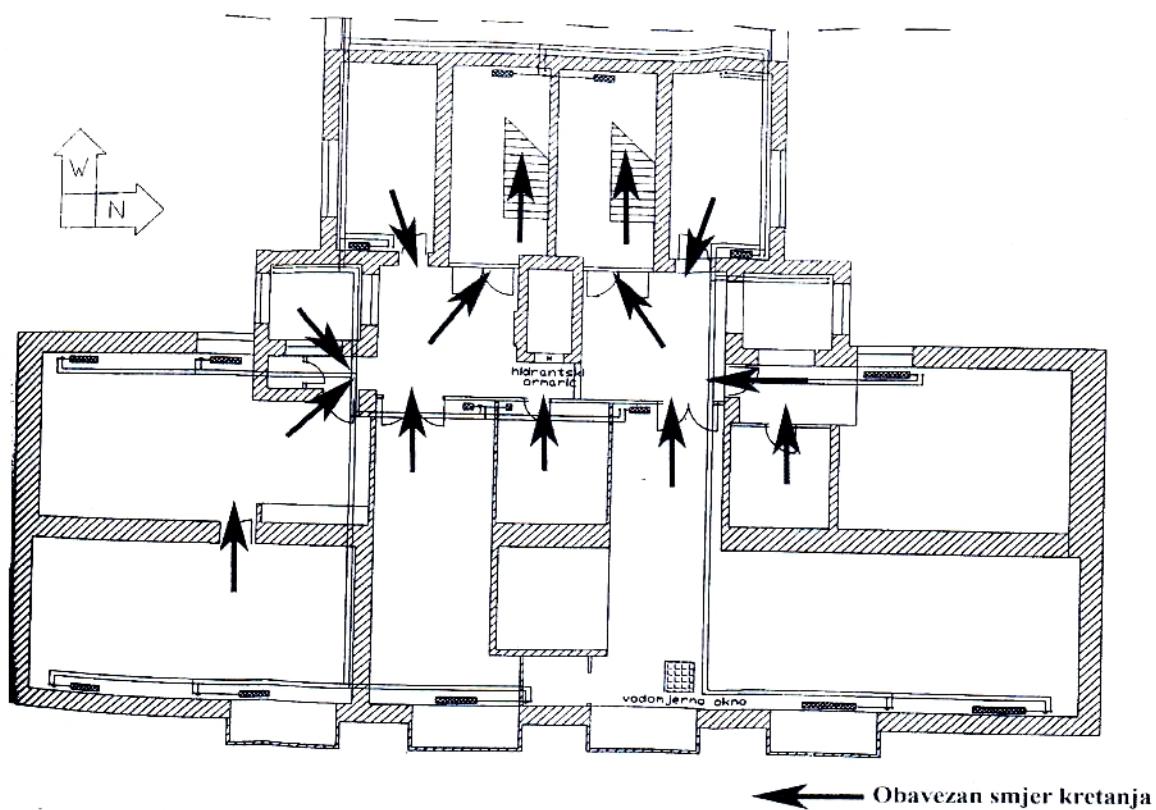
prof. dr.sc. Ljilja Kos-Stanišić

[Handwritten signature]

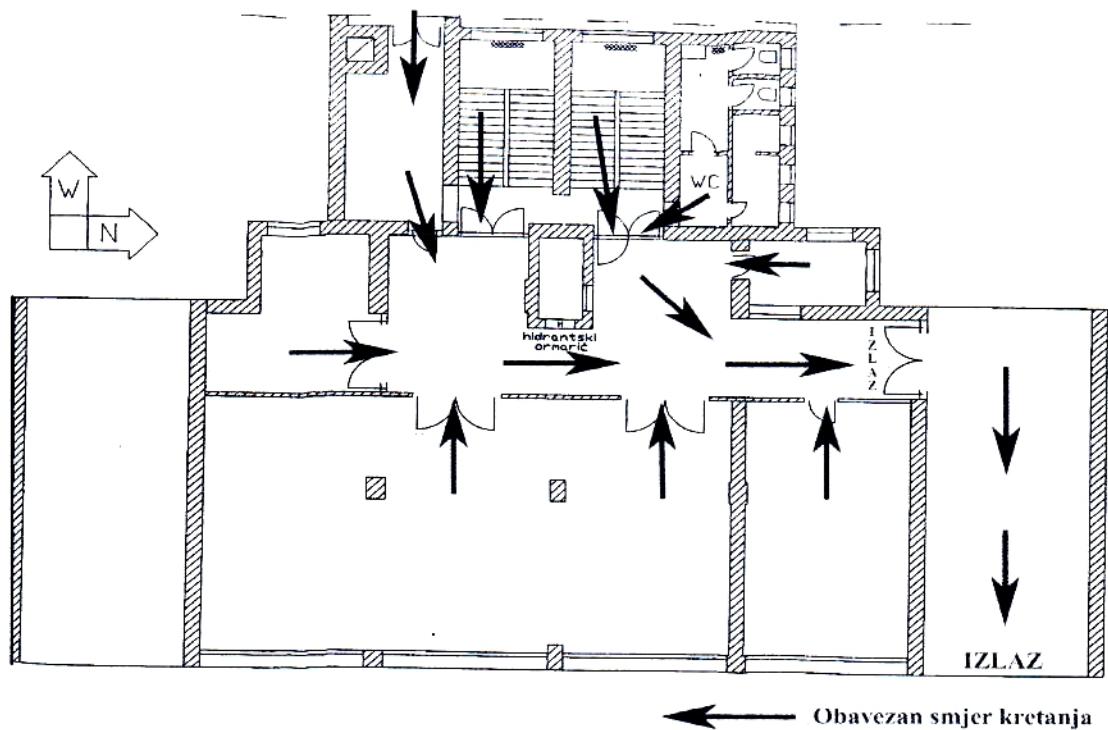
Sadržaj

- 1. Uvod**
- 2. Opis i lokacija građevine**
- 3. Broj prisutnih osoba**
- 4. Opis sustava za dojavu i gašenje požara**
- 5. Način alarmiranja u slučaju opasnosti**
- 6. Način izvođenja i osnovni elementi evakuacije i spašavanja**
- 7. Procjena ugroženosti građevine**
- 8. Dužnosti i ovlaštenja odgovornih osoba u evakuaciji i spašavanju**
- 9. Zborno mjesto evakuacije**
- 10. Oprema i sredstva za evakuaciju i spašavanje**
- 11. Oprema i pružanje prve pomoći**
- 12. Znakovi za evakuaciju**
- 13. Prijelazne i završne odredbe**
- 14. Prilozi**

14. Prilozi

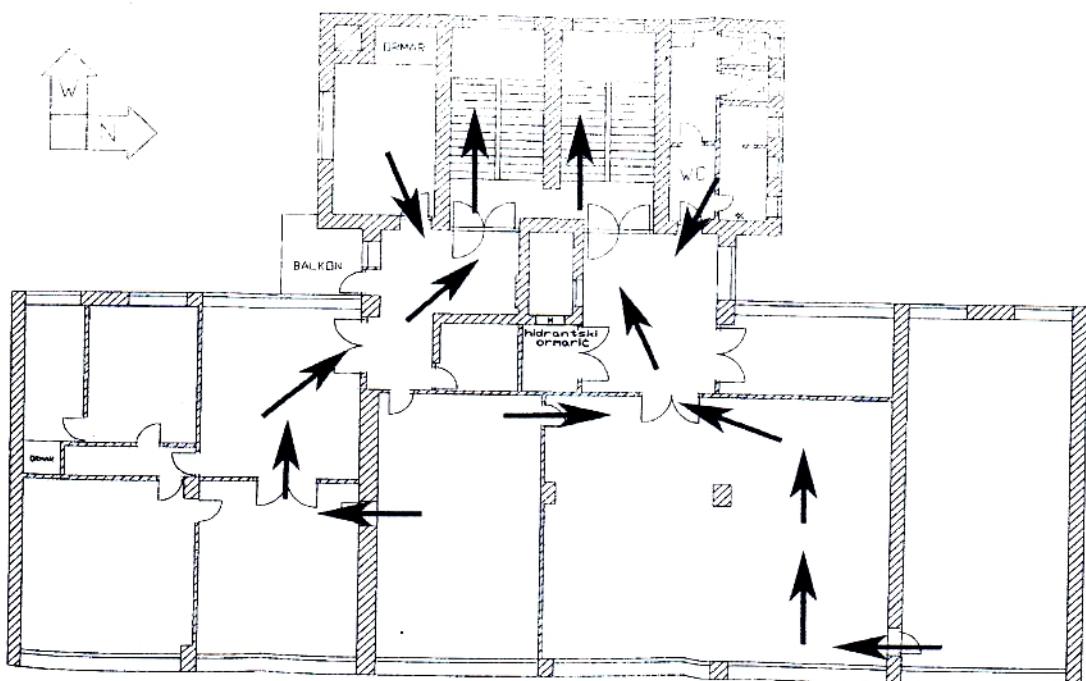

Prilog 1. Smjerovi kretanja evakuacije - podrum

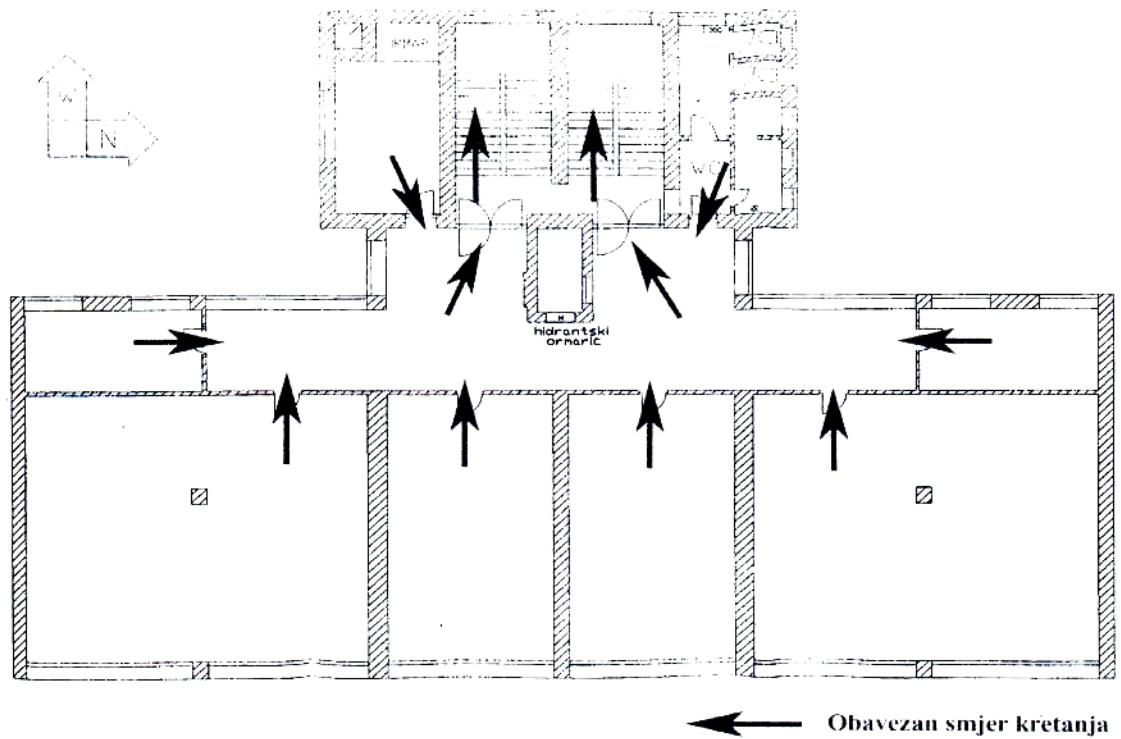
← Obavezan smjer kretanja

Prilog 2. Smjerovi kretanja evakuacije - prizemlje

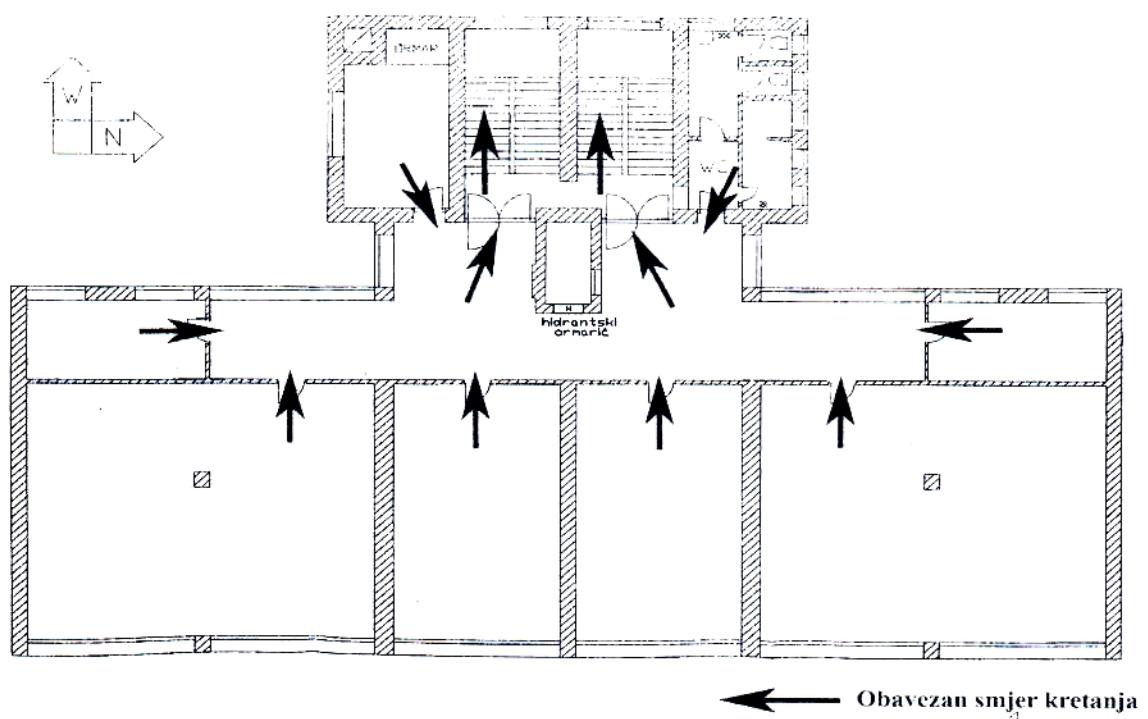

← Obavezan smjer kretanja

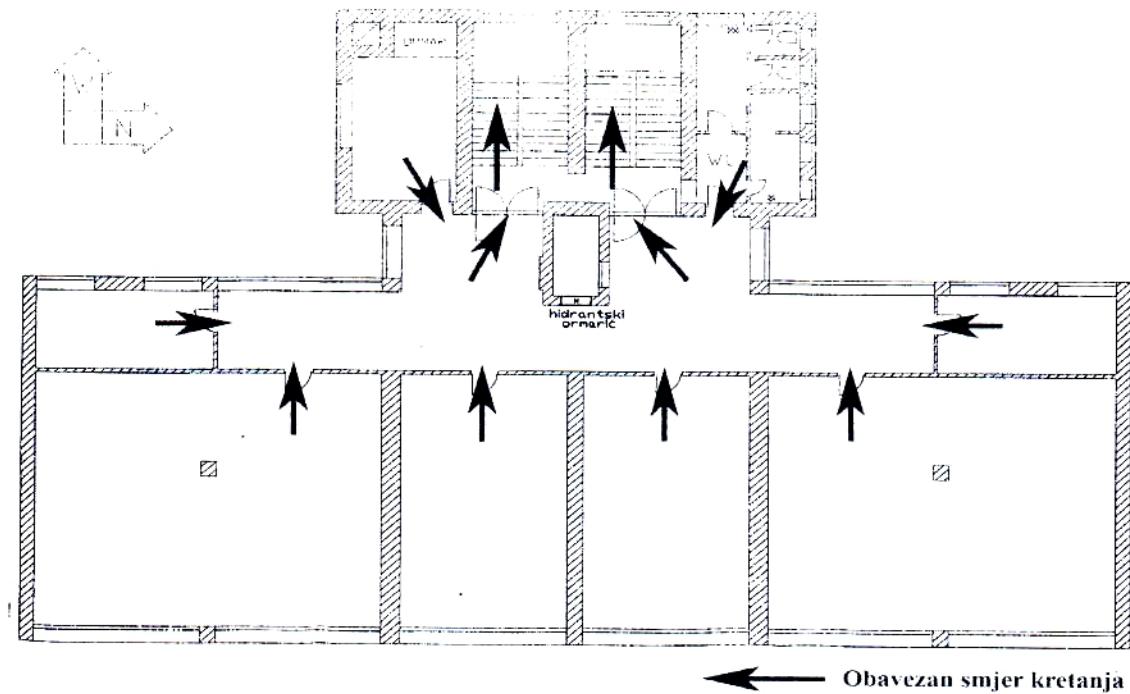
Prilog 3. Smjerovi kretanja evakuacije - 1. kat

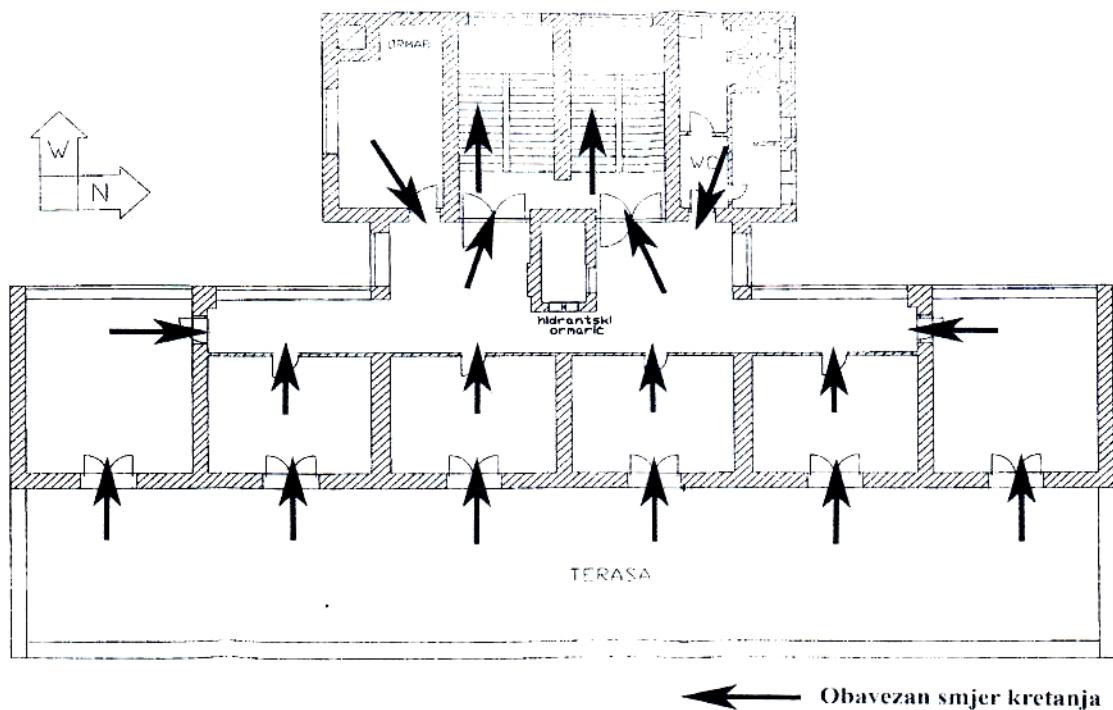
Prilog 4. Smjerovi kretanja evakuacije - 2. kat

Prilog 5. Smjerovi kretanja evakuacije - 3. kat

Prilog 6. Smjerovi kretanja evakuacije - 4. kat

Prilog 7. Smjerovi kretanja evakuacije - 5. kat